

Postadres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Rekenkamercommissie

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Dordrecht

Contactpersoon

Femke Lagerveld
Secretaris RKC
T 078 770 4984
E fm.lagerveld@dordrecht.nl

Datum 6 februari 2014
Ons kenmerk RKC 2014/ 1154492
Bijlage(n) Bevindingenboek

www.dordrecht.nl

Volg ons op:
 [@RKCDordrecht](https://twitter.com/RKCDordrecht)

Betreft Brief Rekenkamercommissie over onderzoek subsidieverstrekking

Geachte leden van de raad,

In deze brief presenteert de Rekenkamercommissie Dordrecht de uitkomsten van haar onderzoek naar de verstrekking van subsidies. Deze brief gaat in op de doelstelling van het onderzoek (1), de conclusies (2), aanbevelingen (3), samenvatting bestuurlijke reactie(4) en nawoord (5).

In deze brief is een samenvatting van de bestuurlijke reactie van het college van B en W opgenomen. Separaat is een zogenoemd Bevindingenboek opgesteld. In dit Bevindingenboek legt de Rekenkamercommissie verantwoording af over de gevolgde onderzoeks aanpak en zijn de feiten en beoordelingen over de vier bestudeerde casussen integraal opgenomen. Over de bevindingen heeft ambtelijk wederhoor plaatsgevonden. Het bevindingenboek en de integrale bestuurlijke reactie is raadpleegbaar via www.dordrecht.nl/Rekenkamercommissie.

1. Doelstelling van dit onderzoek naar subsidieverstrekking

De Rekenkamercommissie Dordrecht heeft in de periode maart – november 2013 onderzoek verricht naar de subsidieverstrekking aan vier grote organisaties, namelijk MNC Dordrecht, FlexusJeugdplein, Bibelot en ToBe. Het onderzoek kende twee doelstellingen. Ten eerste ging de Rekenkamercommissie na of de regels voor de aanvraag, verlening, besteding en verantwoording van subsidies, waar zowel de subsidiegever als de –ontvanger zich aan moet houden, zijn nageleefd (rechtmatigheid). Ten tweede was het doel vast te stellen of de inzet van het instrument ‘subsidie’ aantoonbaar en navolgbaar bijdraagt aan de realisatie van het gemeentelijk beleid (doeltreffendheid).

2. Conclusies

Op basis van ons onderzoek concluderen we het volgende¹:

1. Onderzochte subsidieontvangers maken onvoldoende duidelijk in hoeverre hun eigen doelstellingen ondersteunend zijn aan de gemeentelijke beleidsdoelen. Zij maken ook niet helder in hoeverre hun activiteiten ondersteunend zijn aan hun eigen beleidsdoelen. Dat maakt dat er, op basis van informatie uit de subsidiedossiers, geen antwoord kan worden gegeven op de vraag in hoeverre er voor het subsidiegeld de goede dingen op de goede manier worden gedaan.
2. De (wettelijk verplichte) periodieke evaluatie van effectiviteit van subsidies vindt niet plaats. Daarmee laat het college een instrument om doeltreffende inzet van gemeenschapsgeld te toetsen onbenut.
3. De gewenste en ongewenste effecten van subsidies zijn voor gemeenteraad en college onvoldoende navolgbaar en aantoonbaar. Daardoor wordt de raad beperkt in zijn mogelijkheid om te oordelen over het (maatschappelijk) nut van de subsidieverlening. De gemeentelijke beleidsdoelen zijn in het algemeen overigens onvoldoende specifiek, meetbaar en tijdgebonden geformuleerd om de doeltreffendheid van onderzochte subsidieactiviteiten te kunnen vaststellen en verantwoorden. Een verdiepende analyse van de Rekenkamercommissie leidt tot aanwijzingen dat het niet onaannemelijk is dat de onderzochte subsidies een bijdrage leveren aan de beoogde gemeentelijke doelen. Uit ons onderzoek blijkt dat er meer informatie beschikbaar is bij subsidieontvangers over hun effectiviteit, dan beschikbaar is in de jaarverslagen van de subsidieontvangers of in de aangeleverde informatie ten behoeve van de subsidievaststelling.
4. De door ons onderzochte subsidieprocessen dragen bij aan een efficiënte subsidieverstrekking, maar leveren geen bruikbare (controleerbare) informatie op over de mate waarin subsidies bijdragen aan datgene waarvoor ze waren bedoeld: gemeentelijke en/of maatschappelijke doelstellingen.
5. De specifieke regels voor sportsubsidies sluiten onduidelijk aan op de Algemene wet bestuursrecht (Awb)/Algemene Subsidie Verordening (ASV) waardoor niet zonder meer helder is welk juridisch kader hiervoor geldt. Bij twee van de onderzochte casussen plaatsen we bovendien kanttekeningen bij de rechtmatigheid van de verstrekte subsidies, vanwege problemen bij indieningstermijn en de volledigheid van de aanvraag.

3. Aanbevelingen

Generieke aanbevelingen

1. We bevelen de gemeenteraad aan het college te verzoeken om gemeentelijke doelstellingen scherper te verwoorden zodat deze maatgevend kunnen zijn voor de subsidiebeschikkingen.
2. We bevelen de gemeenteraad aan om een drempelbedrag af te spreken waarboven subsidiebeschikkingen verscherpt getoetst worden op doeltreffendheid.

---

¹ Op basis van dit onderzoek naar vier casussen is het niet mogelijk generieke uitspraken te doen over rechtmatigheid en doeltreffendheid van (alle) subsidieverstrekking door de gemeente Dordrecht. Wel rijst uit dit onderzoek een beeld naar voren dat een goed inzicht geeft van de huidige praktijk.

3. Het college bevelen we aan om rapportages naar aanleiding van verscherpte toetsing (zie aanbeveling 2) in ieder geval te laten bevatten hoe eventuele lacunes in beschikbare effectiviteitsinformatie worden hersteld en op welke termijn.
4. College en subsidieontvangers bevelen we aan om bij de subsidieaanvraag en bij de vaststelling van de subsidiebeschikking aan te geven hoe de ontvanger (aantoonbaar) bijdraagt aan gemeentelijke doelen.

Specifieke aanbevelingen

De Rekenkamercommissie constateert dat op de subsidieverstrekking aan MNC Dordrecht niet alleen de bepalingen uit de Awb, maar ook de ASV Dordrecht 2010 en zogenaamde 'nadere regels' van kracht zijn. We constateren dat de artikelen in de nadere regels onvoldoende specifiek zijn geformuleerd en dat de nadere regels onvoldoende duidelijk op de artikelen van de ASV zijn afgestemd. We bevelen daarom het college aan om:

1. Na te gaan of op het onderdeel sportsubsidies nadere regels naast de ASV noodzakelijk zijn en, indien nodig, deze eenduidig te formuleren en onderling af te stemmen.
2. De indieningdatum voor de aanvraag op één gelijklopende datum in de nadere regels en ASV op te nemen én te zorgen dat die datum aansluit bij de praktijk.

4. Samenvatting bestuurlijke reactie

Op 28 januari 2014 ontving de Rekenkamercommissie de bestuurlijke reactie van het college van B en W op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek naar subsidieverstrekking. Hieronder volgt een inhoudelijke samenvatting van de reactie.

Het college kan zich vinden in de toegepaste normering in het Rekenkamercommissie onderzoek, maar vraagt aandacht voor het feit dat het in de praktijk gebruik maakt van de zogenaamde 'Dordtse Aanpak': vertrouwen en verantwoordelijkheid, kennen en gekend worden, en partnerschap met instellingen. Het college geeft aan dat veelvuldig ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsvindt met instellingen, waarbij samen wordt gekeken naar de beste inzet. Vanuit evaluatieafspraken met instellingen heeft het college een goed beeld van de effectiviteit. Het college merkt op dat het vaststellen van effectiviteit van subsidies in de praktijk lastig is. Daarom participeert de gemeente in een landelijk VNG-traject om tot werkbare oplossingen voor dat effectiviteitsvraagstuk te komen. Het college geeft aan dat oud beleid wordt geëvalueerd bij het opstellen van nieuw beleid. Het college merkt ook op dat de conclusies en aanbevelingen vooral gaan over doeltreffendheid maar dat, uit het bevindingenboek, blijkt dat de rechtmatigheid over het algemeen goed is.

Het college neemt, naar aanleiding van de aanbevelingen, de volgende maatregelen: nadrukkelijker de relatie met subsidieverstrekkingsinstellingen meenemen bij beleidsevaluaties en nieuw te vormen beleid (1), daarbij ook de beleidsdoelen waar mogelijk scherper formuleren (2), doorvertalen van 1 en 2 in concretere afspraken in beschikkingen (3) en het overnemen van de beide specifieke aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over sportsubsidies (4).

5. Nawoord

Wij volgen met belangstelling hoe college en ambtelijke organisatie invulling gaan geven aan de genoemde verbeterpunten en kijken uit naar behandeling van onze brief in de raad. Wij hebben onze brief toegespitst op zaken die zich lenen voor verbetering. Het college vestigt terecht de nadruk op de goede scores op rechtmatigheid bij de onderzochte subsidies. Wij vragen, in het door het college geschetste "veelvuldig ambtelijk en bestuurlijk overleg" in het kader van de Dordtse aanpak, nadrukkelijke aandacht voor de mate waarin de doelen van de subsidieontvangers ondersteunend zijn aan gemeentedoelen.

De Rekenkamercommissie hecht eraan dat afwegingen en overwegingen in subsidieprocessen zichtbaar en navolgbaar zijn voor eenieder (dus ook voor raadsleden en geïnteresseerde burgers). Wij achten het wenselijk om de Dordtse Aanpak nadrukkelijk te markeren en explicieter vast te leggen als een richtinggevende aanpak, óók voor subsidieprocessen.

Wij hopen dat de uitkomsten van de deelname aan het VNG-traject 'subsidie zonder moeite' actief, concreet en tijdig worden gedeeld met de raad.

Wij hechten aan de (wettelijk verplichte) vijfjaarlijkse evaluaties. Deze bieden de mogelijkheid om boven de dagelijkse gang van zaken in een subsidieproces uit te stijgen en om meer van een afstand tot een beoordeling te komen van het rendement van de subsidierelatie. Daarmee heeft dit type evaluatie een meerwaarde tussen lopende uitvoering én beleidsherziening.

Aanvullend op deze brief verzorgt de Rekenkamercommissie graag een presentatie van de onderzoeksbevindingen.

Met vriendelijke groeten,
namens de Rekenkamercommissie,

drs. J.S. Kerseboom

voorzitter

Bijlage:

Bevindingenboek

Separaat beschikbaar bij rekenkamerbrief:

Bevindingenboek en bestuurlijke reactie via www.dordrecht.nl/Rekenkamercommissie